

DESTRUCCIÓ A TOTA COSTA

JULIOL 2026

CATALUNYA

GREENPEACE

Catalunya: el desafiament de salvar el litoral davant el col·lapse ecològic

El canvi climàtic exposa al planeta a l'era de les “fuetades climàtiques”, alternant sequeres extremes amb pluges torrencials que colpegen amb duresa els 346 quilòmetres de platges del litoral català.^{❶❷} Per a deturar aquesta regressió sistèmica, la Generalitat va iniciar en febrer de 2026 la tramitació del Pla de protecció i ordenació del litoral (PPOL).^❸ Aquest instrument pretén assegurar la resiliència costanera regulant un àmbit integrat que abasta un quilòmetre cap a l'interior i 22,2 quilòmetres mar endins per a ordenar els usos previstos fins a l'any 2100.^❹

La costa concentra el 75% de l'oferta turística i el 14,5% del producte interior brut català, la qual cosa posa en evidència l'elevat risc d'ajornar la transició ecològica.^❺

L'herència del ciment i el conflicte per l'espai costaner

La reactivació de l'urbanisme destructor continua devorant els últims trams lliures de costa. El pla d'ordenació urbanística municipal de **Pals** preveu la construcció de fins a 1.815 nous habitatges i l'edificació de sis complexos hotelers, posant així en greu risc la pinada i el sistema dunar de la platja de Pals, a més d'afectar a zones inundables de la badia.^❶ A **Cadaqués**, el nou pla urbanístic (POUM) planteja urbanitzar 54 hectàrees i permetre la construcció de 755 habitatges addicionals en un poble que ja sofreix greus problemes de mobilitat, saturació de la depuradora i escassetat crònica d'aigua potable. Veïnes i veïns, així com col·lectius ecologistes denuncien un creixement descontrolat i possibles conflictes d'interès de càrrecs públics implicats.^❷ El pla de **La Farella (Llançà)** s'ha portat davant els tribunals per IAEDEN i SOS Costa Brava.^❸ Contempla aixecar cinc blocs plurifamiliars amb 62 habitatges en l'últim pinar litoral que queda lliure en el municipi. Els polèmics **Jardins de Sa Riera Living (Begur)** segueixen en els tribunals per la desforestació causada malgrat que els 26 blocs i 52 habitatges de luxe ja estan acabats.^❹

Biodiversitat: supervivència d'espècies clau

La biodiversitat marina i costanera sofreix un greu retrocés per l'escalfament i la pressió humana. Les praderes de *Posidonia oceanica*, barreres naturals contra l'onatge, retrocedeixen degut als fondejos i la pesca d'arrossegament.^❶ En abril de 2026, voluntaris de Submon van recuperar feixos de posidònia arrencats pels temporals a Llançà per a replantar-los a la **platja de les Canyelles**.^{❷❸} Tarragona va finalitzar en abril el seu projecte GreenBelt'26, restaurant dunes i savinars a la **platja del Miracle**.^{❹❺} L'escalfament del mar Mediterrani està transformant de manera dràstica els ecosistemes marins de Catalunya. L'augment continuat de les temperatures superficials i les onades de calor marines estan alterant la biodiversitat biològica:

- **Col·lapse de bivalves al Delta de l'Ebre per onades de calor: les badies del Delta de l'Ebre (Fangar i Alfacs)** pateixen pèrdues greus a causa de l'escalfament extrem de l'aigua a l'estiu. Espècies comercials com el musclo i l'ostra arissada registren mortalitats massives quan l'aigua supera de manera continuada els 28 °C.^❶
- **Menys sardines i seitons (i més petits):** aquestes dues espècies estan perdent pes, mida i població al litoral català. La causa és l'escalfament de l'aigua, que fa menys nutritiu el plàncton del que s'alimenten. A més, les altes temperatures obliguen els peixos a consumir més energia per sobreviure. Com a conseqüència, maduren sexualment abans però amb una mida menor, reduint el seu creixement màxim.^❷
- Espècies tradicionals de fons com el **lluç** o el **moll** es desplacen a aigües més profundes o fredes.^❸

El temporal Harry va causar danys estructurals greus i va obligar el Ministeri per a la Transició Ecològica a destinar 1,4 milions d'euros el març del 2026 a reparacions d'emergència a l'Illa de Buda i Calafell, on l'onatge va descalçar el mur del passeig de Mas Mel.
© Zowly voeten

Les cicatrius de les tempestes hivernals i l'insostenible peatge de les reposicions de sorra

L'hivern de 2026 va evidenciar la ineficàcia de combatre les tempestes amb addicions de sorra artificial. **Girona** va sofrir tres mesos de temporals continuats: pluges rècord al gener, vents severes al febrer i una destructiva DANA al març.^{❶❷} La costa de Tarragona tampoc se n'ha lliurat: el temporal Harry va causar greus danys estructurals, obligant al Ministeri per a la Transició Ecològica a destinar 1,4 milions d'euros al març de 2026 a reparacions d'emergència a l'**Illa de Buda** i a **Calafell**, on l'onatge va descalçar el mur del passeig de Mas Mel.^❸ A la **Costa Brava**, en abril es van aportar artificialment 7.272 m³ de sorra a les platges d'**Empúries**,^❹ mentre Costes va eliminar a **Torredembarra** un ensorrament de 13.000 metres quadrats originat per extraccions de l'any 2024 per a regeneracions de platges confrontants.^{❺❻}

L'erosió costanera va obligar a realitzar més costoses regeneracions artificials que tal vegada siguin diners que s'emportarà la mar amb la següent inclemència del temps: a la **platja de la Pineda** es van utilitzar 100.000 m³ del fons marí del cap de Salou.^❷ A l'**aiguamoll de l'Illa de Buda**, 20.000 m³ de la pedrera del cap de Salou.^❸ A les **platges de Calafell**, 15.000 m³ del port de Coma-ruga, una operació que els Agents Rurals van arribar a paralitzar cautelarment en detectar cries de corriol camanegre, un ocell protegit, prop del pas dels camions. Tot i que la paràlització es va aixecar al dia següent sota condicions ambientals estrictes, el Ministeri per a la Transició Ecològica va acabar posposant la resta de l'actuació fins al setembre en considerar inviables les exigències imposades.^{❹❺} A la platja d'**Altafulla**, 14.000 m³ del port de Torredembarra.^❻ En conjunt, el 2026, el cost és elevat i s'estima en 6,5 quatre milions d'euros, pendants que no arribi un altre temporal i s'endugui tot mar endins.¹

Els punts crítics de la degradació litoral

L'emergència climàtica afecta especialment a dos punts crítics: a l'**Illa de Buda**, en el Delta de l'Ebre, els temporals de 2026 van trencar el cordó dunar exterior, inundant amb aigua marina el sensible sistema de llacunes interiors d'Els Calaixos.^{❷❸} Per la seva banda, **la urbanització L'Estona d'Alcanar**, a Tarragona, representa el major drama humà costaner: després de sofrir cinc inundacions greus des de 2018 al **barranc del Llop**, deu famílies es van convertir en els primers refugiats climàtics oficials d'Espanya en octubre de 2025.^❹ Els seus habitatges seran comprats i demolits en la tardor de 2026 per a alliberar el pas de l'aigua.

Els temporals hivernals han obligat a emprar més de 160.000 metres cúbics de sorra al litoral de Girona i Tarragona amb un cost estimat de 4 milions d'euros

1 Dades pròpies de Greenpeace. L'organització els va sol·licitar a la Direcció General de la Costa i el Mar rebent per resposta que no en tenen recopilats.

Desconstruir

per a deixar espai a la platja i les dunes

La ciència urgeix a retrocedir i desocupar la costa per a retornar l'espai a la natura. Els sistemes dunars, platges i maresmes recuperats i amb espai suficient per a acomodar-se a les noves dinàmiques de la mar, funcionen com a barreres elàstiques eficaces que s'autoajusten davant l'onatge. És una mesura que encara requereix d'una certa valentia, atès que el més fàcil i popular és reparar i deixar els passejos i els quiosquets com estan. En aquesta línia, diversos municipis catalans es troben dins del reduït llistat de municipis pioners on es “desconstrueix” part de la primera línia de litoral, davant l'evident avanç de l'erosió de la seva costa.

- **Calafell** va resultar escollit per la Unió Europea per a assajar la recuperació costanera amb solucions naturals.⁺ En 2024 va retirar 800 metres quadrats del seu passeig marítim guanyant espai de platja⁺ que, juntament amb altres mesures sobre el cordó dunar i l'eliminació de dos espigons subterranis ha permès acumular 2000 m³ de sediment i fomentar l'autoregeneració de les dunes gràcies a recuperar la dinàmica natural de la sorra.⁺ Actualment hi ha plans per a desconstruir un tram addicional.
- De forma paral·lela, **La Pineda (Vila-seca)** va completar en abril de 2026 un projecte pioner de desurbanització iniciat en febrer de 2025.⁺ L'actuació va suprimir la carretera de primera línia per a guanyar 20 metres d'ample de sorra, substituint gespa ornamental per arbrat autòcton i va modelar dunes costaneres, marcant la pauta per a revertir l'artificialització del litoral. **Altafulla** preveu per a 2027 la renaturalització dels extrems del passeig unint-ho a les zones verdes i afegint superfícies drenants.⁺ **Cambrils** va eliminar un tram del seu passeig de Llevant i del seu aparcament de platja en 2025, mentre **Creixell** (platja de La Gavina) i **Torredembarra** van clausurar pàrquings costaners per a restaurar dunes.⁺ A **Salou**, durant 2026 es demolirà la cocteleria Belvedere a la platja de Llevant per a plantar 3.800 exemplars d'espècies autòctones.⁺ El passeig de la **platja Llarga de Roda de Berà** es transformarà traient 850 metres de paviment per a evitar quedar-se sense costa.⁺